

Запровадження карантину внаслідок розповсюдження коронавірусної хвороби актуалізувало питання інтернет-технологій навчання, змусивши заклади освіти пристосовуватися до нових умов надання освітніх послуг. COVID-19 також викликав серйозні структурні зміни у закладах вищої освіти України, зумовлені зміною потреб здобувачів, необхідністю розвитку нових технологій навчання, зменшенням кількості іноземних здобувачів вищої освіти, внаслідок чого значно скоротилося фінансування і відбулася реструктуризація частки університетів.

COVID-19 змусив заклади вищої освіти здійснювати інноваційні рішення за порівняно короткий проміжок часу та запроваджувати дистанційне навчання з використанням різних вебсерверів, платформ, ресурсів та соціальних мереж. Задля пристосування до тривалої пандемії, університети і надалі потребуватимуть гнучких та надійних моделей інтернет-освіти, які дозволять безперервно адаптуватися до різних етапів «нового звичного». Водночас багато нововведень, застосованих під час пандемії, будуть корисними як для випускників, так і для викладачів закладів вищої освіти і після кризи.

Сьогодні викладачі багато працюють за допомогою онлайн-платформ навчання і відеоконференцій, запроваджують різноманітні технології для забезпечення кращої взаємодії зі здобувачами вищої освіти. Результативність упровадження нових технологій навчання потребує величезних зусиль кожної із зацікавлених сторін.

УДК 37.018.43

Н.В. Федак, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

О.В. Котляр, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Т.М. Хаустова, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

До недавнього часу такі поняття, як дистанційне навчання, заочне навчання, відкрите навчання та ін., практично не розділялися. Але в цей час дистанційне навчання довело свою значущість і затребуваність. В освітньому співтоваристві усвідомлено, що в дистанційного навчання гарні перспективи, пов'язані з реалізацією навчання через усе життя.

Дистанційне навчання – «це синтетична, інтегральна гуманістична форма навчання, що базується на використанні широкого спектру традиційних та нових інформаційних технологій і їх технічних засобів, які застосовуються для доставки навчального матеріалу, його самостійного вивчення, діалогового обміну між викладачем і здобувачем освіти, причому процес навчання в загальному випадку некритичний до їхнього розташування в просторі і в часі, а також до конкретного освітнього закладу».

Характерні особливості дистанційного навчання: однією з основних особливостей є гнучкість, це коли кожен учень може вчитися у своєму індивідуальному темпі, в зручному місці. Другою особливістю є адаптивність. При дистанційному навчанні викладач може організувати навчальний процес для здобувачів освіти з різними можливостями. Інтерактивність так само є особливістю дистанційного навчання, в ході якого здійснюється постійна систематична взаємодія всіх учасників з викладачем. Четвертою особливістю є масовість і відкритість, де передбачається необмежена кількість здобувачів освіти, що використовують ресурси дистанційного навчання. І останнє, це доступність.

Крім того, важливо відзначити, що дистанційне навчання принципово відрізняється від традиційного навчання ще й тим, що створює нове освітнє інформаційне середовище, в яке приходять студент, який точно знає, які саме знання, вміння і навички йому потрібні. Також можна вважати, що відмінною рисою дистанційного навчання є надання здобувачу освіти можливості самому отримувати необхідні знання, користуючись розвиненими інформаційними ресурсами (бази даних і знань, комп'ютерні, в тому числі мультимедіа, навчальні та контролюючі системи, відео- й аудіозаписи, електронні бібліотеки, а також традиційні підручники і методичні посібники).

Спосіб організації навчання, який ґрунтується на використанні комп'ютерної та телекомунікаційної, сучасної інформаційної технології, яка дозволяє нам проводити і проходити навчання на відстані й без безпосереднього контакту між здобувачем освіти і вчителем. Для дистанційного навчання використовують online- і offline-технології, які забезпечують доступність і відкритість. Під час online викладач і студент перебувають на зв'язку один з одним за допомогою мережі Інтернет. Завдяки величезній кількості вибору програм і платформ, навчальних площ, мультидоступу підготовка до такого уроку проходить швидше і цікавіше. На online-занятті, використовуючи диференційований підхід до кожного здобувача освіти, можна вибудувати індивідуальний план його освітньої

траєкторії, а також досягти створення інтерактивного середовища для активної участі здобувачів освіти в житті освітніх закладів. На таких заняттях підвищується мотивація до навчання, а також саме вміння вирішувати нестандартні завдання. Якщо дистанційне навчання впровадити повністю до освітніх закладів, то стане простіше працювати зі здобувачами освіти – інвалідами, адже вони не завжди можуть відвідувати звичайні заняття в силу своїх можливостей. А на дистанційному навчанні такі студенти будуть активно брати участь у житті й роботі групи, а також соціально адаптуватися. Так само спрощується робота з часто хворіючими здобувачами освіти, адже для них не буде перешкод для отримання повного набору знань і умінь відповідних навчальній програмі, а значить і освоєння її стане простіше. Сама система дистанційного навчання могла б розширити для здобувачів освіти можливість спілкування між собою не тільки з навчальних питань. І варто зазначити, що при використанні дистанційного навчання у здобувачів освіти формуються різні навички роботи з інформаційними технологіями, які допоможуть їм у подальшому. Досвід проведення дистанційного навчання вкрай важливий для української системи освіти, його елементи можна застосовувати на практиці, а саме дистанційне навчання слід активно впроваджувати, паралельно з традиційним очним навчанням.

Дистанційне навчання є інновацією для освітніх установ, викликає підвищений інтерес у вивченні даного питання. Дистанційне навчання, як інновація в освіті, змушує діяти, шукати, приймати і вивчати досвід колег з інших ЗВО країни, знайомитися з досвідом роботи з цієї проблеми в зарубіжних країнах.

УДК 378.016:664

О.Г. Шидакова-Каменюка, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

О.І. Болховігіна, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

З.І. Кучерук, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ У РАМКАХ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

В умовах карантину, зумовленого пандемією коронавірусу, очні заняття у закладах освіти були перенесені до онлайн-середовища. Викладачі змушені організовувати навчальний процес за допомогою